

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteuttaminen

OSAVUOSIKATSAUS 3/2026

MAAKUNTAHALLITUS 9/2026 19.10.2026

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Keski-Pohjanmaan liitolle on osoitettu myöntövaltuutta (EU+valtio) Uudistuva ja osaava Suomi rakenne-
rahasto-ohjelmaan koko ohjelmakaudella 2021–2027 tähän mennessä seuraavasti:

TEM päätös pvm.	Vuosi/selite	K-P liitolle osoitettu myöntö- valtuus/rahoituskehys	Muiden maakuntien rahoituskehyksestä K-P liitolle ylima- kunnallisiin hankkei- siin osoitettu val- tuus	K-P liiton valtuu- desta muille lii- toille ylimaakun- nallisiin hankkee- seen siirretty val- tuus	Yhteensä
10.2.2022	2022*	3 909 000			3 909 000
10.2.2022	2022***	560 000			560 000
16.2.2023	2023*	1 259 000			1 259 000
16.2.2023	2023***	340 000			340 000
16.2.2023	2023**	5 242 000			5 242 000
18.8.2023	2023			-180 000	-180 000
18.8.2023	2023			-58 295	-58 295
22.8.2023	2023		249 596		249 596
28.9.2023	2023**	869 000			869 000
28.9.2023	2023		195 425		195 425
16.11.2023	2023*	839 000			839 000
17.11.2023	2023			-149 572	-149 572
17.11.2023	2023			-191 852	-191 852
8.2.2024	2024*	2 293 000			2 293 000
8.2.2024	2024***	340 000			340 000
8.2.2024	2024**	516 000			516 000
18.4.2024	2024		667 528		667 528
22.4.2024	2024		1 088 626		1 088 626
6.3.2025	2025*	2 293 000			2 293 000
6.3.2025	2025***	340 000			340 000
6.3.2025	2025**	517 000			517 000
20.3.2025	2025		161 729		161 729
8.4.2025	2025		117 035		117 035
22.4.2025	2025			-111 527	-111 527
16.6.2025	2025		76 102		76 102
16.6.2025	2025		89 400		89 400
13.2.2026	2026*	1 040 000			1 040 000
13.2.2026	2026**	517 000			517 000
13.2.2026	2026***	440 000			440 000
23.2.2026	2026			-171 615	-171 615
		21 314 000	2 645 441	-862 861	23 096 580

*EAKR valtuusjako | ** JTF valtuusjako | *** TEM on myöntänyt 2022–2025 yhteensä 1 580 000 € EAKR ja valtion
myöntämisvaltuutta Kokkolan kestävän kaupunkikehittäminen Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen mukai-
siin toimenpiteisiin | Muissa sarakkeissa olevissa summissa ylimaakunnallisten hankkeiden osuuksia.

Keski-Pohjanmaan liiton myöntövaltuuden (EU+valtio), kehys ja siirrot, käyttötilanne 29.9.2026 (ilman kaupunkirahoitusta):

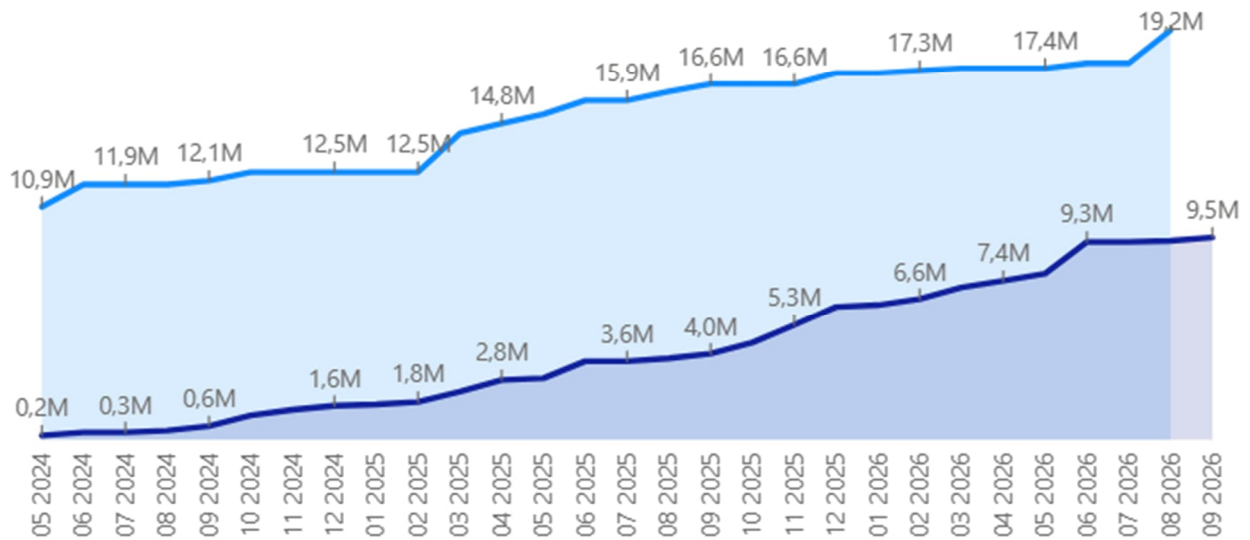
Ohjelmakausi 2021–2027	Myöntövaltuus 2021–2026 EU + valtio	josta EAKR	josta JTF
Jakopäätöksillä myönnetty valtuus	21 076 580	11 827 468	9 249 112
Varattu (hankkeet) ja tulossa (MYR puolto)	19 495 284	10 415 894	9 079 390
Jäljellä (varaamatta)	1 581 296	1 411 574	169 722
Varattu %	93 %	88 %	98 %

Hankepäätösten ja maksatusten eteneminen

Syyskuussa 2026 hankepäätöksillä suunniteltu on 19,2 miljoonaa ja maksatuksia tehty 9,5 miljoonaa, sisältäen myös Kokkolan ekosysteemisopimuksen hankkeet. Ohjelmakausi on vilkkaimmassa toteutuksen vaiheessa.

Kumulatiiviset suunnitellut hanke-eurot (EU+valtio, 1. hankepäätöksen mukaan) ja maksetut tuet (maksupvm mukaan)

● suunnitellut ● maksetut

1.7.–30.9.2026

Myönteiset hankepäätökset

<i>Päätöspvm</i>	<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Hakija</i>	<i>Myönnetty rahoitus, EU+valtio</i>
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EAKR				
Toimintalinjat Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi ja 2 Hiilineutraali Suomi				
11.8.2026	A82278	Patamäen pohjavesialueen 3D-rakennemalli ja digitaalinen kaksonen tukemassa vesihuollon ilmastoresilienssiä (PATARES)	Geologian Tutkimuskeskus	162 415
11.8.2026	A82279	Patamäen pohjavesialueen 3D-rakennemalli ja digitaalinen kaksonen tukemassa vesihuollon ilmastoresilienssiä (PATARES)	Oulun Yliopisto	75 409
12.8.2026	A82283	Uudet, korkean jalostusarvon biohiilipohjaiset innovaatiot Keski-Pohjanmaalla (BIO-INNO)	Oulun Yliopisto	203 615
12.8.2026	A82282	VESIKKO – Älykäs vesistökuormituksen monitorointiverkosto -kehittämishanke	Jyväskylän yliopisto	362 307
13.8.2026	A82285	VESIKKO – Älykäs vesistökuormituksen monitorointiverkosto -investointihanke	Jyväskylän yliopisto	101 500
Yhteensä				0,87 M€

<i>Päätöspvm</i>	<i>Hankenro</i>	<i>Hankkeen nimi</i>	<i>Hakija</i>	<i>Myönnetty rahoitus, EU+valtio</i>
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 JTF				
Toimintalinja 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi				
12.8.2026	J11822	KASE Vipuu!	KASE Kehitys Oy	239 608
28.8.2026	J11831	indusTryWINS - Teollisen vihreän siirtymän digitaalinen kaksonen	Centria AMK	223 915
28.8.2026	J11832	indusTryWINS - Teollisen vihreän siirtymän digitaalinen kaksonen	Maanmittauslaitos	199 864
Yhteensä				0,66 M€

Kestävä kaupunkikehittäminen:

Päätöspvm	Hankenro	Hankkeen nimi	Hakija	Myönnetty rahoitus, EU+valtio
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EAKR Kestävä kaupunkikehittäminen				
Toimintalinjat Toimintalinja 1 Innovatiivinen Suomi ja 2 Hiilineutraali Suomi				
ei päätöksiä raportointijaksolla				
Yhteensä				

Tiivistelmät myönteisen päätöksen saaneista hankkeista

Patamäen pohjavesialueen 3D-rakennemalli ja digitaalinen kaksonen tukemassa vesihuollon ilmastoresilienssiä (PATARES)

Hanke kohdistuu Kokkolan Patamäen pohjavesialueelle, ja sen tavoitteena on parantaa vedenhuollon varmuutta sekä turvata pohjaveden laatu nyt ja tulevaisuudessa. Hankkeessa selvitetään tarkasti alueen pohjaveden määrä, virtausreitit ja maaperän 3D-rakenne. Tulosten pohjalta luodaan digitaalinen kaksonen, jonka avulla voidaan arvioida vedenoton muutosten vaikutuksia reaaliajassa ja varautua eri skenaarioihin.

Uudet, korkean jalostusarvon biohiilipohjaiset innovaatiot Keski-Pohjanmaalla (BIO-INNO)

Hankkeessa valmistetaan biohiilipohjaisia elektrodimateriaaleja sekä vedenpuhdistukseen ja lannoitekäyttöön soveltuvia hiiliä hyödyntäen maa- ja metsätalouden sekä metsäteollisuuden sivuvirtoja. Analyysien perusteella valitaan sopivimmat näytteet tarkempaan jatkotarkastelun. Näitä jalostetaan esimerkiksi hiilestä mällä, aktivoimalla ja muokkaamalla kemiallisesti. Anodi- eli johtavuushiilen käyttöominaisuuksien selvittämiseksi hiilestä valmistetaan myös varsinaisia akkukenoja. Hankkeen tuloksena saadaan uutta tietoa ja osaamista korkean lisäarvon biohiili-tuotteiden valmistamisesta kaupallista tuotantoa ajatellen.

VESIKKO – älykäs vesistökuormituksen monitorointiverkosto

Hanke käsittelee Kokkolan suurteollisuusalueen (KIP) ja sen edustan merialueen vesistökuormituksen hallintaa, johon vaikuttavat teollisuuden jätevedet, hulevedet, jäähdytysvedet sekä yhdyskuntajätevedet. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja pilotoida IoT- ja sensortechnologiaan perustuva älykäs vesistömonitorointijärjestelmä. Se yhdistää jatkuvat mittaukset, poijuratkaisut, langattoman tiedonsiirron ja datan analysoinnin yhdeksi kokonaisuudeksi, jonka avulla voidaan tunnistaa päästölähteitä, seurata olosuhteiden vaikutuksia ja tukea päätöksentekoa aiempia menetelmiä paremmin.

KASE Vipuu!

Hanke parantaa paikallisten pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua Kaustisen seutukunnan käynnissä olevaan energiamurrokseen, jossa syntyy uusia liiketoimintamahdollisuuksia muun muassa uusiutuvan energian, energiavarastoinnin, digitaalisen infran ja kiertotalouden investointien myötä. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan toimintamalleja, jotka vahvistavat pk-yritysten TKI-valmiuksia, yhteistyötä ja kykyä kiinnittyä uusiin arvoketjuihin. Tavoitteena on varmistaa, että energiamurros synnyttää alueelle uutta, paikallisuuteen perustuvaa yritystoimintaa, vahvistaa työllisyyttä ja lisää seutukunnan elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

INDUSTRYWINS - teollisen vihreän siirtymän digitaalinen kaksonen

Hanke rakentaa Kokkolan suurteollisuusalueelle alueellisen digitaalisen kaksonen, ja tavoitteena on tarjota pk-yrityksille mahdollisuus hyödyntää aiemmin kerättyä dataa, mittauksia ja suunnitelmia, kuten KIP alueen Master Plan -suunnitelmaa, sekä testata omia ratkaisujaan ja innovaatioitaan Location Finland -alustalla. Yritykset voivat testata uusia teknologioita, kehittää prosessejaan, suunnitella resurssivirtoja ja optimoida energiankäyttöä sekä logistiikkaa.

Saapuneet hakemukset ajalla 1.7–30.9 ja päättäneet hankkeet

Raportointijaksolla ei ollut auki hakuja.

Raportointijaksolla päättyi 12 hanketta.

Hankkeiden vaikuttavuus ja kohdistuminen

Hankkeiden laadullista vaikuttavuutta ei voi vielä laajasti arvioida, mutta tässä vaiheessa voidaan kuitenkin arvioida määrällistä tietoa hankkeiden kohdistumisesta rakennerahasto-ohjelmaan, maakuntaohjelmaan ja älykkään erikoistumisen strategiaan sekä tarkastella hankkeiden aihepiirejä avainsanojen perusteella. Lisäksi jo päättyneiden hankkeiden loppuraportteja voi tarkastella yleisellä tasolla. Hankkeiden vaikuttavuuden puoliväliarviointi laaditaan syksyn 2026 aikana.

Hankkeet kohdistuvat rakennerahasto-ohjelmaan sillä perusteella, mihin toimintalinjalle ja erityistavoitteeseen hanketta on alun perin haettu ja rahoitus myönnetty.

Hankkeiden kohdistuminen RR-ohjelmaan

Rahasto	Toimintalinja	Erityistavoite lyhyesti	Varattu €
EAKR	1	1.1 tutkimus- ja innovointivalmiudet	5 329 452
EAKR	1	1.2 digitalisaation hyödyntäminen	1 058 446
EAKR	2	2.1 energiatehokkuus	849 587
EAKR	2	2.2 ilmastonmuutokseen sopeutuminen	1 451 315
EAKR	2	2.3 kiertotalouteen siirtymisen edistäminen	1 385 417
JTF	7	7.1 turpeesta luopuminen	9 079 390
Yht.			19 153 607

MAKO vm	Teema	Tavoite	Varattu €	Hankkeita ml. osahankkeet
2022-2025	osaaminen	TKI-ympäristöt ja -toiminta	9 616 229	50
2022-2025	kilpailukyky	luonnonvarojen jalostus ja kestävä käyttö	2 764 921	19
2022-2025	kilpailukyky	työllisyys ja osaavan työvoiman saatavuus	1 802 270	9
2022-2025	kilpailukyky	elinkeinojen kehittäminen	1 610 347	9
2026-2029	kestävä elinympäristö	hyödynnetään uutta digitaalista teknologiaa laajasti julkisella ja yksityisellä sektorilla	857 136	4
2022-2025	saavutettavuus	toimintaympäristö ja liikennejärjestelmä	819 438	5
2022-2025	kilpailukyky	veto- ja pitovoima sekä hyvinvointi	535 223	5
2026-2029	monipuoliset elinkeinot	edistetään maa- ja metsätalouden raaka-aineiden kehittämistä biotalouden uusiksi tuotteiksi	447 478	3
2026-2029	monipuoliset elinkeinot	tuetaan yritystoimintaa ja yrittäjyyttä	239 608	1
2026-2029	monipuoliset elinkeinot	edistetään uusien innovaatioiden ja teknologioiden toteutumista	237 824	2
2026-2029	monipuoliset elinkeinot	edistetään puhtaan siirtymän toteutumista ja uusiutuvan energian tuotantoa	113 524	1
2026-2029	kestävä elinympäristö	edistetään elinympäristöjen ennallistamista ja luonnonhoitoa	109 609	1
Yht.			19 153 607	109

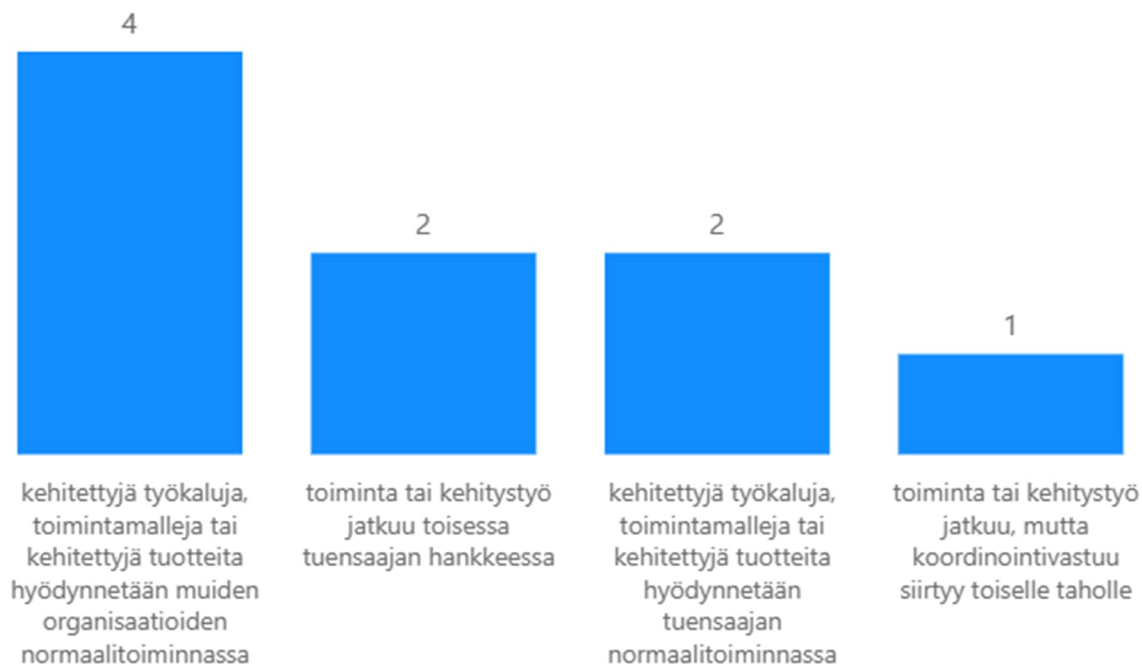
Hankkeiden kohdistuminen maakuntaohjelmien 2021–2025 ja 2026-2029 teemoihin ja päätavoitteisiin on arvioitu sen perusteella, mitä maakuntaohjelman tavoitetta ja sitä kautta teemaa hanke lähimmin toteuttaa.

Päättäneiden hankkeiden tulokset

Päähankkeiden loppuraportteja on saatavissa yhdeksän kappaletta.

Loppuraportin vakiokysymykseen on vastattu seuraavasti:

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen

Loppuraporttien perusteella hankkeiden päätulos:

vetyklusterin yhteistyöverkoston synty ja vetytalouden ekosysteemin kehittämisen käynnistäminen
turpeen potentiaali anodi- ja aktiivihiihen valmistukseen Keski-Pohjanmaalla

TKI-hankkeissa syntyvien innovaatioiden kaupallistamisen edistäminen

pohjatyö biohiili liiketoimintaan

pk-yritysten digitaalisen kaupan ja kansainvälistymisen osaamisen vahvistuminen

kalastusmatkailun valmiuksien edistäminen

energia-alan suurhankkeiden taloudellisten kokonaisvaikutusten ennakoarviointi Kaustisen seudulla

puhdistamolietteen hyödyntämisen mahdollisuuksien parantaminen

turvetuotantoalueiden jatkokäyttömahdollisuuksien selvittäminen

Lähteet:

Valtaosa tiedoista pohjautuu EURA2021-järjestelmän viranomaiskäyttäjien käytössä oleviin tilastoraportteihin ja muihin järjestelmästä saatavissa oleviin tietoihin.

Lisätietoa:

Hankkeiden viranhaltijapäätökset [Keski-Pohjanmaan liiton sivuilta](#)

[EURA2021-tietopalvelu](#): julkista tietoa rakennerahastohankkeista ohjelmakaudella 2021–2027 (tilastotietoa ladattavissa myös Exceliin)